



اعتبارات خرد، موثرترین روش

تامین مالی نیازمندان

دکتر مصطفی مهاجرانی

آموزشی و همچنین، سایر اموری که سبب امنیت بیشتر برای مردم می‌گردد، باید ارایه شود. برای نیل به این هدف، افزایش تولید مواد غذایی و پوشاک و سایر کالاهای مصرفی از یک طرف، و افزایش خدمات آموزشی و بهداشتی و رفاهی از طرف دیگر، ضرورت می‌یابد. افزایش تولید نیز خود به استفاده از سرمایه و ابزار و وسایل و ماشین‌آلات نیازمند است. تردیدی نیست که با کار بیشتر و استفاده از وسایل و لوازم بهتر و سرمایه کافی، می‌توان سطح تولید و اشتغال را افزایش و در نتیجه، فقر را کاهش داد. فراهم‌نمودن منابع مالی - چه برای نیازهای روزمره و رفع گرفتاری‌های روزانه خانوار و چه برای سرمایه‌گذاری و افزایش تولید - از ضرورت‌های بسیار مهم است. نکته اصلی در اینجا آنست که تامین این نیازها با شرایط آسان و در سریعترین زمان امکانپذیر نیست. در چنین شرایطی، لازم است که از روش‌های تامین مالی خرد استفاده شود تا مشکلات فوق‌الذکر در سریعترین زمان حل شوند.

برای نیل به اهداف فوق، ضروری به نظر رسد که مطالعات موردی انجام‌شده در بعضی از کشورها که دارای سابقه درخشانی هستند، ارایه شود تا شاید سیستم بانکی با الهام از این روش‌ها، تغییر روش داده و روش‌هایی را بکارگیرد که دارای نتایج موثر و مفیدی باشند. بنابراین، نتایج مطالعه موردی انجام‌شده توسط بانک جهانی و موسسه عمران ملل متحد درباره کشور مصر در این شماره ارایه می‌شود.

اقتصاد ایران با دو معضل عمده فقر و بیکاری مواجه است و تلاش‌های دولت به تنهایی تاکنون نتوانسته است موثر واقع شود. براساس آمارهای رسمی، بحران فقر در ایران، قابل‌رؤیت است: حدود ۱۲ میلیون نفر از جمعیت ۶۵ میلیونی کشور (نزدیک به ۱۸ درصد جمعیت) در فقر مطلق بسر می‌برند؛ هر سال حدود ۸۰۰ هزار نفر وارد بازار کار می‌شوند، در حالی که انبوهی از جوانان در انتظار کار سرگردانند؛ حدود یک‌هفتم جمعیت کشور به‌طور کامل از تامین نیازهای روزمره زندگی‌شان عاجز هستند، یعنی از کسب حداقل ماهانه برای تامین قوت‌لایموت محرومند؛ فقط هشت درصد از این افراد زیر پوشش حمایت‌های خیرخواهانه کمیته امداد و سازمان بهزیستی قرار دارند و مابقی رها شده یا متکی به منابع محدود دستگاه‌های خیریه می‌باشند؛ حمایت‌های انجام‌شده برای توانمندسازی افراد محروم و رهایی‌بخشیدن محرومان از زنجیر فقر و بیکاری هم بازده لازم را ندارند.

بدین ترتیب، ضمن آن که باید بیکاری را از بین برد، در آینده هم نباید اجازه داد که بیکاری بوجود آید. سطح زندگی مردم را باید به‌طور مداوم به نحوی اصلاح کرد که فقط به قشر خاصی محدود نشود، بلکه تمام اقشار، خصوصاً فقیرترین قشر جامعه را دربرگیرد. این دو موضوع کاملاً به هم مربوط هستند. منظور از بهبود و افزایش سطح زندگی آنست که بهترین و بیشترین مقدار مواد غذایی، پوشاک، مسکن، خدمات بهداشتی و

○ بحران فقر در ایران، قابل‌رؤیت است. در چنین شرایطی، لازم است که از روش‌های تامین مالی خرد استفاده شود تا مشکلات متقاضیان در سریعترین زمان ممکن حل شود.